Koolipiimatoetuse maksmise korraldus

KONTROLLIARUANNE

nr 2-5/03/137
05.12.2003

Koolipiimatoetuse maksmise korraldus

Tallinn
2003

Kokkuvõte

Koolipiima toetust makstakse alates 2001. aastast Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti (PRIA) kaudu. Toetuse eesmärk on harjutada õpilasi piima jooma ja tervislikult toituma ning nii soodustada Eestis toodetud piima ja piimatoodete tarbimist. Toetuse taotlejaks on valla- või linnavalitsus, kuid sihtgrupiks on munitsipaal- või erakooli esimese kuni neljanda klassi õpilased. 2002. aastal maksti toetuseks 10,6 mln krooni ning 2003. aastal on planeeritud maksta 14,1 mln krooni.

Peamised tähelepanekud

Reguleerimata on toetuse maksmine riigikooli õpilastele. Toetuse eesmärki arvestades on Riigikontroll seisukohal, et kooli omandivorm ei tohiks olla toetuse saamisel määrav ning sihtgruppi peaksid kuuluma ka riigikoolid. Põllumajandusministeerium on asunud regulatsiooni muutma nii, et toetust saaksid taotleda ka need riigikoolid, kelle toitlustamist ei finantseerita täies ulatuses riigieelarvest.

Taotlused tuleb PRIA-le esitada enne õppeveerandi algust. Kuna enamikus koolides ei teata õpilaste arvu 15 tööpäeva enne uue veerandi algust (eriti kooliaasta algul), erineb tegelik õpilaste arv taotluses esitatust. Mõne kooli puhul ulatub muutus mõnekümne lapseni. Seetõttu võib kool saada piimatoetust kas vähem või rohkem kui tegelikult vaja. Kuna aga raha kantakse esialgu üle omavalitsusele, siis kokkuleppel PRIA-ga on omavalitsus vastavalt õpilaste arvu muutumisele muutnud ka koolile antava toetuse summat. PRIA määrab aga toetussummad taotlejate lõikes käskkirja alusel, kus on kirjas igale koolile esialgu ette nähtud summa. Et aruanded ja taotlused oleksid võrreldavad, peavad koolidele kantud toetuseraha ja PRIA andmed selle kohta olema samad. Riigikontroll leiab, et omavalitsus ei tohiks muuta koolile antavat summat ilma PRIA kirjaliku loata.

Koolipiimatoetuse määr õpilasele pakutava piima ostmiseks on 1,5 krooni iga koolipäeva kohta, olenemata sellest, mitmel koolipäeval piima või piimatoodet pakutakse. Õppeveerandil kasutamata jäänud toetuseraha kasutatakse järgmisel veerandil piima ostmiseks. Tallinna Linnavalitsuse andmeile toetudes võib väita, et valdavalt jäi koolidel toetuseraha täies ulatuses kasutamata. Kuna PRIA ja taotlejate vahel puudub tasaarveldus, siis pole ametil kulutamata summadest ülevaadet. Koolid raha tagasi kandma ei pea ning jäägi suurus huvitab põhiliselt vaid kooli. Jääk on mõnel juhul ulatunud kahe kolmandikuni koolile antud aastasest summast. Riigikontroll leiab, et vähemalt ühe eelarve- või õppeaasta jooksul peaks toetuse taotlejate ning PRIA vahel tegema tasaarveldusi. Nii oleks PRIA-l ülevaade kulutamata summade kohta ning ta saaks jääke arvestada järgmise perioodi toetust määrates.

Sisekontrolli ulatus ei olnud Riigikontrolli arvates piisav: aruannet saades ei võrdle ega kontrolli PRIA alati andmeid, samuti ei veenduta, kas kool üldse tegutseb või kui palju seal lapsi õpib. Taotluse rahuldamise korral kannab amet kogu toetuseraha üle taotleja arveldusarvele, kuid mitte enne üle-eelmise kvartali aruande esitamist. Õigusaktides ei ole märgitud, millised on kooli kohustused aruandluse osas. Auditi põhjal võib väita, et kõik auditeeritud omavalitsused on koolidelt nõudnud aruandeid, mille põhjal on omakorda omavalitsus koostanud aruanded PRIA-le.

Riigikontrolli hinnangul on vastuolus ka toetuse eesmärk ja sanktsioon: eesmärk on suurendada laste piimatarbimist, kuid sanktsioone rakendades seda eesmärki ei täideta.

Peamised ettepanekud põllumajandusministrile

- Kaaluda õigusaktide muutmist nii, et PRIA oleks kohustatud võtma arvesse eelmisel aruandeperioodil kasutamata jäänud summasid, vähendades vastavalt uut toetust.
- Taotleda Vabariigi Valitsuse määruse muutmist nii, et omavalitsused oleksid kohustatud koolipiima saavate laste arvu suure muutumise puhul koolides teavitama sellest PRIA-t kirjalikult, kuna koolipiimatoetuse summad määratakse käskkirja alusel koolide kaupa.
- Taotleda Vabariigi Valitsuse määruses sanktsiooni täiendamist nii, et toetuse mittesihipärase kasutamise korral ei rahuldata järgmist taotlust, kuid kooli omanik peab tagama õpilastele koolipiima andmise, kandes sellega seotud kulud oma eelarvest.
- Kaaluda vajadust algatada Vabariigi Valitsuse määruse muutmine, et see sätestaks ka koolide kohustused ja vastutuse aruandluse osas.

Peamised ettepanekud PRIA-le

- Kehtestada protseduurireeglid, mis seaksid ka kohustuse võrrelda aruannet ja taotlust ning erinevuste puhul põhjused kindlaks teha.
- Veenduda, et taotlused oleksid vormistatud korrektselt ning alati esitataks originaaltaotlused.

***

Põllumajandusminister teatas oma vastuses, et nõustub Riigikontrolli seisukohtadega. Samas juhib ta tähelepanu, et Eestis rakendatud süsteemi kujundamisel lähtuti kulude kompenseerimise põhimõtte asemel koolipiimaraha ettemaksmisest. Seega, arvestades Eesti liitumist Euroopa Liiduga vähem kui poole aasta pärast ning EL-i koolipiimamääruse (mis sätestab toetuse maksmise tagantjärgi) vahetut kohaldamist alates liitumise hetkest, ei ole praegu kehtiva Eesti koolipiimatoetuse määruse sedavõrd mahukas muutmine enam otstarbekas. Riigikoolide õpilaste arvamiseks toetuse saajate sihtgruppi on juba samme astutud.

PRIA peadirektori kohusetäitja teatas oma vastuses, et on kehtestanud oma käskkirjaga protsessiga seotud osakondade ülesanded, mis on protseduurireegliteks piisavad.

Sisukord

SISSEJUHATUS **5**
Valdkonna ülevaade **5**
Auditi teostus **8**

1. TOETUSE SAAJATE SIHTGRUPP **9**

2. TOETUSTE MENETLEMINE PRIA-S **10**
2.1. Taotluste esitamine **10**
2.2. Toetuse määramine **11**
2.3. Toetuse maksmine **11**
2.4. Aruandlus **12**

3. TOETUSE KASUTAMINE OMAVALITSUSTES JA KOOLIDES **13**
3.1. Raha kasutamine **13**
3.2. Taotleja juures tuvastatud probleemid **14**

4. NÕUETE MUUTUMINE PÄRAST ÜHINEMIST EUROOPA LIIDUGA **15**

PÕLLUMAJANDUSMINISTRI VASTUS **16**

PRIA PEADIREKTORI KOHUSETÄITJA VASTUS **19**

Sissejuhatus

Riigikontrolli 2003. aasta tööplaani alusel läbi viidud auditi eesmärk on hinnata, millised on peamised riskid koolipiimatoetuseks eraldatud raha kasutamisel.

Auditeeritud periood oli 2002. aasta. Auditeeritud asutused olid Põllumajandusministeerium ning tema hallatav valitsusasutus Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (edaspidi ka *PRIA* ja *amet*). Andmeid koguti lisaks Tallinna Linnavalitsuses, Vändra Alevivalitsuses ja Rapla Vallavalitsuses ning järgmistes koolides: Tallinna Ümera Põhikool, Audentese Erakool, Tallinna Ühisgümnaasium, Tallinna 21. Kool, Pelgulinna Gümnaasium, Tallinna Lepistiku Lasteaed-Algkool, Tallinna Reaalkool.

Valdkonna ülevaade

Toetuse eesmärk

Koolipiimatoetus on kohaliku omavalituse üksusele antav rahaline abi, millega osaliselt kaetakse seaduses sätestatud korras kasutatava piima või piimatoodete (edaspidi *piim*, *piimatoode*) maksumus.

Toetuse eesmärk on suurendada õpilaste piimajoomise ja tervisliku toitumise harjumust ning selle kaudu soodustada Eestis toodetud piima ja piimatoodete tarbimist.

Koolipiimatoetust makstakse maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse alusel. Selle nõudeid täpsustatavad määrused on Vabariigi Valitsuse 05.12.2000. a määrus nr 399 (edaspidi *määrus*) koos hilisemate muudatustega[1] ja sotsiaalministri 01.12.2000. a määrus nr 76 koos hilisemate muudatustega[2].

Sotsiaalministri 01.12.2000. a määruse nr 76 § 1 järgi on koolipiim

- maitsestamata ja maitsestatud piim rasvasisaldusega vähemalt 2,5%;
- maitsestamata ja maitsestatud keefir või hapupiim rasvasisaldusega vähemalt 2,0%;
- järelpastoriseerimata maitsestatud või maitsestamata jogurt rasvasisaldusega vähemalt 1,5%.

Õpilastele, kelle tervisekaardil on märge laktoosi või piimavalgu talumatuse kohta, võib anda järelpastoriseerimata jogurtit või erijuhul laktoositalumatuse korral vähendatud laktoosisisaldusega piima.

Toetuse sihtgrupid ja nõuded toetuse saajatele

Toetuse taotlejaks on valla- või linnavalitsus, kuid sihtgrupiks on munitsipaal- või erakooli esimese kuni kolmanda klassi õpilased[3] (VV määrusega võib seda laiendada kuni üheksanda klassi õpilasteni).

Seaduse kohaselt saab taotleda määrusega kehtestatud piimatooteid. Algava õppeveerandi koolipiimatoetuse raha kantakse üle, kui valla- või linnavalitsus on PRIA-le esitanud koolipiimatoetuse kasutamise aruande üle-eelmise õppeveerandi kohta.

Põllumajandusministri määrus esitab täiendava nõudena, et piima kogus on vähemalt 200 ml ja piimatoote kogus vähemalt 150ml ühe õpilase kohta koolipäevas ning vähemalt kaks korda nädalas.

Koolipiimatoetuseks eraldatud vahenditest ei kaeta transpordi- ega õpilastele piima või piimatoodete jagamisega seotud kulusid.

Raha hulk, toetuse maksja ja saajad

2002. aastal maksti toetust 10,6 mln krooni. 2003. aasta eelarves on selleks sihtgrupi laienemise tõttu IV klassini planeeritud 14,1 mln krooni.

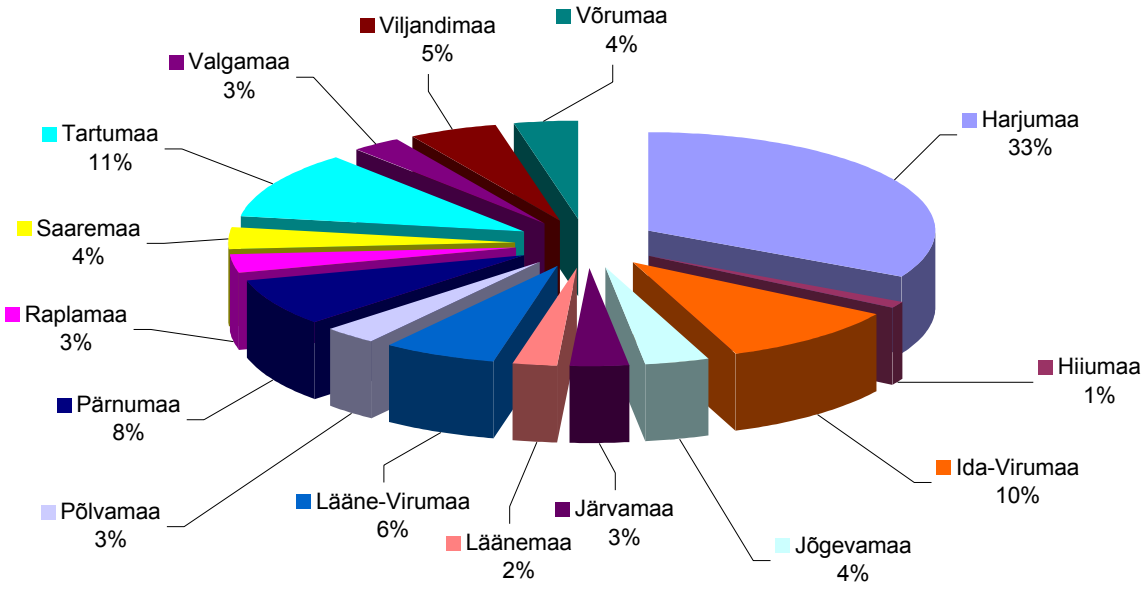
---

[1] Vabariigi Valitsuse 06.03.2001. a määrus nr 87, 07.08.2001. a määrus nr 270 ja 26.11.2002. a määrus nr 362
[2] Sotsiaalministri 24.01.2001. a määrus nr 16 ja 04.10.2001. a määrus nr 100
[3] 01.12.2002 jõustunud määruse muudatusega muutus sihtgrupiks ka IV klass.

Tabel 1. Raha hulk

	2002		2003
	Summa kroonides	**Koolide arv keskmiselt**	**Eelarve**
Harjumaa	3 477 011	127	
Hiiumaa	115 452	8	
Ida-Virumaa	1 109 993	45	
Jõgevamaa	379 785	27	
Järvamaa	354 384	26	
Läänemaa	259 289	21	
Lääne-Virumaa	662 788	39	
Põlvamaa	336 212	29	
Pärnumaa	828 006	50	
Raplamaa	328 345	24	
Saaremaa	372 463	26	
Tartumaa	1 176 909	45	
Valgamaa	320 481	20	
Viljandimaa	521 338	37	
Võrumaa	379 017	24	
Kokku	**10 621 469**	**548**	**14 096 500**

Joonis 1. Toetus maakondade lõikes 2002. aastal

Toetuse maksmine 2002. aastal

Taotlemine ja taotluste menetlemine

Koolipiima saab taotleda linna- või vallavalitsus oma territooriumil asuva erakooli ja munitsipaal-omandis oleva kooli jaoks. Määruse kohaselt lepivad koolidirektor ja taotleja kokku, millal kool esitab taotluse omavalitsusele. Koolide taotluste põhjal koostab omavalitsus kõiki koole hõlmava taotluse PRIA-le. Nii kool kui ka omavalitsus peavad taotlused esitama määruses määratud vormi alusel. Kooli taotluses on märgitud kooli nimetus, periood, õpilaste arv, kontaktandmed. Valla- või linnavalitsus märgib oma kontaktandmed, arve numbri, õpilaste arvu kokku, perioodi. PRIA-le tuleb esitada nii taotleja kui ka koolide taotlused. I ja II veerandi taotlused esitatakse hiljemalt 10. tööpäeval enne I õppeveerandi algust ja III ning IV õppeveerandi taotlused 15. tööpäeval enne III õppeveerandi algust. Õpilaste arvu muutumisel esitab taotleja ametile uue taotluse II ja IV õppeveerandi kohta hiljemalt 15. tööpäeval enne vastava õppeveerandi algust.

PRIA vaatab taotluse läbi ja otsustab selle rahuldada või tagasi lükata 7 tööpäeva jooksul. Tagasi-lükkamise põhjusteks võivad olla kas eelmisel aruandeperioodil kasutatud valed tooted, nende vale rasvasisaldus, piima kasutamine toidu valmistamiseks või aruande esitamata jätmine.

Rahuldamata jätmise korral saadetakse taotlejale käskkirja koopia. Seda tehakse koolide kaupa, st kui üks kool on rikkunud mingit sätet, siis ei jäeta rahuldamata mitte kogu taotlust, vaid tehakse käskkiri ainult rikkumise toime pannud kooli kohta ning omavalitsuse taotluse rahuldamisel arvestatakse see osa kogusummast maha. PRIA peab arvestust oma registris samuti koolide lõikes. Toetuse määramise käskkirjas on toodud omavalitsusele eraldatav summa ning selle jaotumine koolide kaupa.

Määruse kohaselt peab taotleja e omavalitsus ise korraldama koolipiima ostmise, jagamise, arvestuse pidamise jm, st peab kokku leppima kooliga, kuidas seda korraldatakse.

Kooli direktoril on õigus otsustada, mitmel koolipäeval nädalas õpilastele koolipiimatoetuse eest ostetud piima pakutakse. Otsustamisel lähtutakse sellest, et õpilase kohta antav toetuseraha kasutatakse õppeveerandi jooksul. Piima või piimatooteid tuleb pakkuda vähemalt kaks korda nädalas.

Aruandlus

Omavalitsus peab esitama aruande kasutatud raha kohta PRIA-le hiljemalt 15. tööpäeval enne iga veerandi algust ning üle-eelmise veerandi kohta. Määruses toodud taotleja aruande vormi kasutavad ka koolid (ehkki nad ei pea PRIA-le aruannet esitama). Auditeeritud omavalitsustes korraldasid koolid üldiselt ise piima ostmist, arvepidamist ja aruandlust taotlejale. Taotleja aruanne koosneb koolide loetelust, kus iga kooli juures on ära toodud laste arv, piimatooted, nende rasvasisaldus, kasutatud kogus toodete lõikes, summa nii kokku kui ka toodete lõikes. Aruanded, mida koolid on esitanud omavalitsusele, on olnud põhimõtteliselt samad.

Taotleja aruande põhjal saab PRIA teada, kui palju on raha kasutatud, kas õpilaste arv on enam-vähem sama mis taotlemisel, võrrelda saadud ja kasutatud summat, millised tooteid, kui palju ja millise rasvasisaldusega on kasutatud.

Tallinnas kasutab enamik koole toitlustamiseks äriühingu (toitlustaja) teenuseid. Sellisel juhul annab koolile ülevaate piimatoodete kasutamise kohta toitlustaja.

Järelevalve

Koolipiimatoetuse sihipärase kasutamise kontrollimiseks on järelevalveametnikul õigus nõuda taotlejalt ja koolilt toetusega seotud dokumente. Samuti võib järelevalveametnik kontrollida neid dokumente ja piima sihipärast kasutamist kohapeal. Sihipäraseks kasutamiseks ei loeta koolipiimatoetuse eest ostetud piima kasutamist koolitoidu valmistamiseks ning alates 01.12.2002 piima kohta sätestatud nõuetele mittevastava piima kasutamist.

2002. aastal on PRIA kohapealse kontrolli kohta koostanud 15 kontrolliakti.

Kontrolliaktide põhjal võib öelda, et PRIA ametnik kontrollib järgmisi asjaolusid:

- toote päritolu ja vastavust lubatud toodete nimekirjale;
- ostudokumentide olemasolu ning nende vastavust aruande ja toetusperioodiga;
- lepingu olemasolu toodet tarniva firmaga;
- laste arvu;
- koolipiima jaotamise korralduse kirjalikku dokumenti;
- dokumentide olemasolu piima säilitamise hügieeninõuete täitmise kohta.

2002. aasta kontrollide põhjal tehtud peamised märkused:

- viia sisse eraldi arvestus koolipiimatoetuse kasutamise kohta;
- kasutatud summa veerandis on suurem kui selleks veerandiks saadud toetuse summa, st kasutatakse eelmisest veerandist jäänud jääki, ehkki toetuseraha tuleks kasutada veerandi jooksul;
- kasutatud on piima, mis ei vasta nõuetele (nt liiga väike rasvaprotsent).

2002. aastal ei rahuldatud 148 kooli taotlust saada toetust kokku 10 142 õpilasele koolipiima ostmiseks. Põhjusteks olid valede toodete ostmine, aruande esitamata jätmine ning aruande esitamisega hilinemine.

Senised auditid

Riigikontroll ei ole koolipiimatoetuse administreerimist varem auditeerinud. Ka ei ole sel teemal auditeid läbi viinud Põllumajandusministeeriumi siseauditi osakond.

PRIA siseauditi osakond on sellekohase auditi läbi viinud 2001. aasta alguses. Olulisemad tähelepanekud olid järgmised:

- tõendusmaterjal taotluste laekumiskuupäeva kohta puudub;
- taotlused on osaliselt ebakorrektsed;
- otsuse tegemisel ei ole järgitud määruses kehtestatud ajalisi piiranguid;
- ei ole võimalik veenduda, et kooli esitatud taotlus on üle kontrollitud, sest puudub PRIA töötaja märge selle kohta.

Auditi teostus

Auditi põhiküsimused olid:

- Kas toetust on saanud selleks õigustatud isikud?
- Kas toetuse maksmine on olnud seaduslik?
- Kas PRIA on rakendanud piisavaid kontrollimeetmeid, et tagada toetuse maksmise sihipärasus?

Auditiga hõlmati 2002. aasta väljamaksed.

PRIA-s vaadeldi taotluste menetlemist ja otsustamisprotsessi ning testiti toetuse määramise aluseks olevaid dokumente. Vastutavate isikutega viidi läbi vestlusi ja intervjuusid.

Omavalitsustes ja koolides võrreldi algandmeid ja aruandlust sellega, mis oli esitatud PRIA-le.

Auditi viisid läbi auditijuht Liisi Uder ja audiitor Pille Põder.

1. Toetuse saajate sihtgrupp

Koolipiimatoetust võib taotleda valla- või linnavalitsus oma territooriumil asuva munitsipaalomandis oleva kooli ja erakooli I kuni IV klassi[4] õpilastele pakutava piima ostmiseks.

Reguleerimata on toetuse maksmine riigikoolis õppivatele samas vanuses õppuritele.

Narva Haridusamet on esitanud toetuse saajate nimekirjas ka Narva Vanalinna Riigikooli, mis sai 2002. aastal koolipiimatoetust 33 822 krooni. Tallinna Muusikakeskkool, kus õpivad samuti I–III klassi lapsed, toetust aga ei saanud. Tallinna Haridusameti selgitusel ei saa Tallinna Muusikakeskkool taotlust esitada, kuna määruse kohaselt ei kuulu ta sihtgruppi.

Toetuse eesmärki arvestades on Riigikontroll seisukohal, et kooli omandivorm ei tohiks olla toetuse saamisel määrav ning sihtgruppi peaksid kuuluma ka riigikoolid.

Haridus- ja teadusminister ning PRIA peadirektori asetäitja kohusetäitja on pärast auditileidude tutvustamist[5] pöördunud selle probleemi lahendamiseks Põllumajandusministeeriumi poole. Põllumajandusministeerium algatas kiireloomulisena Vabariigi Valitsuse 05.12.2000. a määruse nr 399 "Koolipiimatoetuse taotlemise ja maksmise kord" muutmise, lisades sinna need riigikoolid, mille toitlustamiskulude katmine toimub sarnaselt munitsipaalkoolidega, ning saatis eelnõu 29.10.2003 kooskõlastusringile.

[4] Kuni 2003. aastani I kuni III klass
[5] Vastavalt 21.10.2003 ja 20.10.2003 saadetud kirjades

2. Toetuste menetlemine PRIA-s

2.1. Taotluste esitamine

Taotleja esitab PRIA-le vormikohased taotlused I ja II õppeveerandi kohta hiljemalt 10. tööpäeval enne I õppeveerandi algust ning III ja IV õppeveerandi kohta 15. tööpäeval enne III õppeveerandi algust.

Õpilaste arvu muutumisel esitab taotleja ametile uue taotluse II või IV õppeveerandi kohta hiljemalt 15. tööpäeval enne vastava õppeveerandi algust.

Kuna enamikus koolides õpilaste arvu 15 tööpäeva enne uue veerandi algust (eriti kooliaasta algul) ei teata, erineb tegelik õpilaste arv taotluses esitatust. Mõne kooli puhul ulatub muutus mõnekümne lapseni. Seetõttu võib kool saada piimatoetust kas vähem või rohkem kui tegelikult vaja.

Tallinna Haridusameti väljamaksed Tallinna koolidele 2002/2003 õa I veerandi eest erinesid PRIA-le esitatud andmetest kolmel juhul: Tallinna 37. Keskkoolis (maksti vähem 615 krooni),Tallinna Linnamäe Gümnaasiumis (rohkem 1291 krooni), Tallinna Õismäe Humanitaargümnaasiumis (kandis tagasi 676 krooni). Põhjenduseks toodi asjaolu, et võrreldes selle perioodiga, mil koolid esitasid esialgsed taotlused, oli nende õpilaste arv muutunud ning Haridusamet otsustas suulisel kokkuleppel PRIA-ga, et teeb ise korrektuurid. Tallinnale eraldatud kogusummas muutusi ei olnud.

PRIA määrab toetussummad taotlejate lõikes käskkirja alusel. Käskkirjas on loetletud ka igale koolile ette nähtud summa, mis märgitakse ära ka toetuste registris. Et aruanded ja taotlused oleksid võrreldavad, peavad koolidele kantud toetuseraha ja PRIA andmed selle kohta olema samad. Riigikontroll leiab, et summasid ei tohi muuta ilma PRIA kirjaliku loata.

Tallinna Haridusameti tegevuses taotluste esitamisel PRIA-le esines mõningaid puudujääke. Nimelt on kahel veerandil esitatud taotlus kahel korral: hilisemas taotluses on märgitud suurem koolide ja õpilaste arv; samas ei ole esimest taotlust tühistatud. Ühel veerandil oli aga saadetud ühe kooli kohta 2 taotlust, millest PRIA rahuldas hilisema.

Kooli taotluste puhul ei peetud oluliseks, kas see oli esitatud faksi teel või kas sel olid kõik vajalikud rekvisiidid. Reeglina oli Tallinna Linnavalitsus taotluste õigsust oma pitsatiga ka faksidel kinnitanud.

Riigikontroll leiab, et toetust tuleb taotleda kirjalikult, mitte faksiga, ning kuna omavalitsuse taotlus koostatakse koolide taotluste põhjal, siis peaks ka kool esitama kirjaliku taotluse.

Ettepanekud põllumajandusministrile

- Taotleda Vabariigi Valitsuse määruse muutmist nii, et omavalitsused oleksid kohustatud koolipiima saavate laste arvu suure muutumise puhul koolides teavitama sellest PRIA-t kirjalikult, kuna koolipiimatoetuse summad määratakse käskkirja alusel koolide kaupa.

Ettepanek PRIA peadirektorile

- Veenduda, et taotlused oleksid vormistatud korrektselt ning alati esitataks originaaltaotlused.

2.2. Toetuse määramine

Vastavalt määrusele ei rahuldata taotlust, kui järelevalve käigus on kindlaks tehtud, et taotleja või kool on kasutanud toetuseraha mittesihipäraselt.

Taotluse rahuldamise korral kannab amet kogu toetuseraha üle taotleja arveldusarvele, kuid mitte enne üle-eelmise kvartali aruande esitamist.

Selgus, et Kalamaja Põhikoolile maksti 2002/2003 õa I veerandi eest toetust, ehkki kool polnud Tallinna Haridusametile esitanud 2001/2002 õa III veerandi aruannet. Nimelt oli Tallinna Haridusameti aruandes PRIA-le kooli nimi küll kirjas, kuid toodete lahter täitmata ning summa lahtris 0 krooni. PRIA tõlgendas seda nii, et kool esitas aruande 0 krooni kohta ning maksis uue toetuse välja. Riigikontroll leiab, et selline tõlgendus ei taganud määruses toodud eesmärgi täitmist.

Ei seaduses ega määruses ole märgitud, millised on kooli kohustused aruandluse osas. Auditi põhjal võib väita, et kõik auditeeritud omavalitsused on koolidelt nõudnud aruandeid, mille põhjal on omakorda omavalitsus koostanud aruanded PRIA-le.

PRIA on oma kirjas Põllumajandusministeeriumile 2003. aastal tõstatanud probleemi, et määruse järgi ei ole neil õigus keelduda toetuse maksmisest juhtudel, kui aruannet ei esitata või esitatakse hilinenult, sest taotluse võib rahuldamata jätta ainult toetuse mittesihipärase kasutamise korral. Ministeerium tõdes vastuses, et kuna toetuse lõppkasutajad on koolilapsed ning liitumisel EL-iga toetuse taotlemise ja menetlemise kord muutub, siis ministeeriumi arvates ei ole otstarbekas seadust muutma hakata.

Riigikontrolli hinnangul on vastuolus ka toetuse eesmärk ja sanktsioon: eesmärk on suurendada laste piimatarbimist, kuid sanktsioone rakendades seda eesmärki ei täideta.

Ettepanek põllumajandusministrile

- Taotleda Vabariigi Valitsuse määruses sanktsiooni täiendamist nii, et toetuse mittesihipärase kasutamise korral ei rahuldata järgmist taotlust, kuid kooli omanik peab tagama õpilastele koolipiima andmise, kandes sellega seotud kulud oma eelarvest.
- Kaaluda vajadust algatada Vabariigi Valitsuse määruse muutmine, et see sätestaks ka koolide kohustused ja vastutuse.

Ettepanek PRIA peadirektorile

- Tagada sisekontrollimehhanismid, mida järgides kontrolliksid PRIA ametnikud alati toetuse maksmise nõuete täidetust kõikide taotluste puhul.

2.3. Toetuse maksmine

Määruse kohaselt vaatab PRIA tähtajaks esitatud taotlused läbi ja otsustab need rahuldada või rahuldamata jätta seitsme tööpäeva jooksul taotluse esitamise tähtpäevast arvates. Otsus vormistatakse peadirektori käskkirjaga.

Taotluse rahuldamisel kannab amet kogu toetuseraha üle taotleja arveldusarvele hiljemalt kaheksandal tööpäeval arvates taotluse rahuldamisest, kuid mitte enne üle-eelmise kvartali aruande esitamist.

Riigikontroll leidis auditi käigus, et toetussummad on makstud iga veerandi alguses, kuigi taotlused tuleb esitada kaks korda aastas.

Määruse järgi tuleb toetus maksta pärast käskkirja allkirjastamist hiljemalt kaheksa tööpäeva jooksul. Käskkiri taotluse rahuldamise kohta tuleb teha hiljemalt seitsme tööpäeva jooksul pärast taotluse laekumist. Kuna I ja II ning III ja IV veerandi taotlused esitatakse koos (v.a muudatuste puhul uuesti esitatud taotlused), siis tuleks maksta kahe veerandi toetuseraha koos, st I ja III, mitte aga iga veerandi algul, nagu PRIA seda teinud on.

Samas kehtib ka määruse teine säte, mille kohaselt kannab PRIA kogu toetuseraha üle taotleja arveldus-arvele mitte enne üle-eelmise kvartali aruande esitamist. See eeldab aga toetuse ülekandmist igas kvartalis.[6]

Riigikontroll leiab, et määruse kaks sätet on omavahel vastuolus, mistõttu PRIA on sunnitud toetuse väljamakseid tehes vähemalt ühte neist rikkuma.

Toetuse maksmine 1. septembril

Koolipiimatoetuse määr õpilasele pakutava piima ostmiseks on 1,5 krooni iga koolipäeva kohta, olenemata sellest, mitmel koolipäeval piima pakutakse.

Selgus, et 2002. aastal maksti toetust ka pühapäeva – 1. septembri – eest. Samas on koolil õigus otsustada, kas nad juhul, kui 1. september langeb puhkepäevale, alustavad koolitööd sel päeval või esimesel sellele järgneval tööpäeval. 1. septembri eest maksti koolipiimatoetust kokku 62 889 krooni.

Riigikontroll leiab, et toetuse maksmine 1. septembri eest oli ebaõige, kuna kõikides koolides polnud siis koolipäeva. Samuti on kaheldav, kas lapsed ka nendes koolides, mis töötasid, piima tarbisid.

Ettepanek põllumajandusministrile

- Taotleda määruse muutmist nii, et oleks üheselt selge, mitu korda aastas toetust makstakse.

Ettepanek PRIA peadirektorile

- Edaspidi veenduda, et toetust ei makstaks nende päevade eest, mil koolitööd ei toimu.

2.4. Aruandlus

Taotleja peab korraldama arvestuse pidamise koolipiimatoetuse eest ostetud piima ostmise ja selle kasutamise üle ning esitama PRIA-le vormikohase aruande üle-eelmise veerandi kohta koolide lõikes hiljemalt 15. tööpäeval enne iga õppeveerandi algust.

Õppeveerandil kasutamata jäänud toetuseraha kasutatakse järgmisel veerandil piima ostmiseks.

Selgus, et aruannet saades ei võrdle ega kontrolli PRIA alati andmeid. Ei veenduta, kas kool üldse tegutseb või kui palju seal lapsi õpib. Samuti ei tunne PRIA huvi, ega omavalitsus pole toetust taotlenud riigikoolile.

PRIA ametnike kinnitusel kontrollitakse aruande saamisel toodete kogust, toodete rasvasisaldust ja päritolu ning võrreldakse laste arvu aruandes ja taotluses. Suuremate kõikumiste või kahtluse korral esitatakse telefoni või kirja teel järelepärimine.

Kui kool ei ole mingil põhjusel saanud üheks veerandiks toetust, aga eelnevatest perioodidest on kasutamata raha veel alles, siis on tal võimalus kasutada seda, ilma et ta peaks aruannet esitama. Esitamata jätmise korral jääb aga osa raha näiliselt kulutamata.

Tallinna Ühisgümnaasium esitas siiski aruande 2001/2002 õa III veerandi kohta (näidates 7696 krooni kulutamist), ehkki kool sel veerandil toetust ei saanud, sest oli eelmisel veerandil kasutanud valesid tooteid.

[6] Ka seaduse § 114 järgi kantakse üle algava õppeveerandi koolipiimatoetuse raha.

3. Toetuse kasutamine omavalitsustes ja koolides

3.1. Raha kasutamine

Koolipiimatoetuse määr õpilasele pakutava piima ostmiseks on 1,5 krooni iga koolipäeva kohta, olenemata sellest, mitmel koolipäeval piima või piimatoodet pakutakse. Õppeveerandil kasutamata jäänud toetuseraha kasutatakse järgmisel veerandil piima ostmiseks.

Raha jõuab koolide arvele u 10 päeva jooksul pärast veerandi algust. Esimeste päevade eest saab piima osta ainult juhul, kui eelmistest veeranditest on vahendeid üle jäänud. Õpilaste arvu suure kõikumise korral kulutatakse ka ettenähtust rohkem, kuid üldjuhul kasutatakse raha vähem.

Tabel 2. Toetuse saamine ja kasutamine Tallinna koolides 2002. aastal (kroonides)

2001/2002 III veerand		2001/2002 IV veerand		2002/2003 I veerand		2002/2003 II veerand	
Taotlused	Aruanded	Taotlused	Aruanded	Taotlused	Aruanded	Taotlused	Aruanded
607 350	581 090,2	764 784	745 870,4	646 734	550 450,8	510 247,5	508 192,3

Tallinna Linnavalitsuse aruannete põhjal koostatud tabelist on näha, et kõikidel veeranditel on raha kulutatud vähem. Ehkki täpset võrdlust ei saa teha (pole jääki eelnevast perioodist ja koolide rahakulu on erinev), näitab tabel siiski tendentsi, et raha kulub taotletust vähem.

Kuna PRIA ja taotlejate vahel puudub tasaarvelduspротsess, siis pole ametil kulutamata summadest ülevaadet. Koolid raha tagasi kandma ei pea ning jäägi suurus huvitab põhiliselt vaid kooli.

Auditeeritud koolidest oli suurim jääk 2002. aastal Pelgulinna Gümnaasiumil, kes kasutas 66 705 kroonist 21 156 krooni ehk kõigest 32% saadud toetusest. 2003. aasta I poolaastal on kasutatud 808 krooni rohkem, kui toetust saadi. See tähendab, et kasutamata summa on senini kooli kasutuses.

Kool selgitas seda asjaoluga, et lapsed tarbivad piima vähe, kuna samuti riigieelarvest finantseeritav koolitoit ja koolipiim koos on algklassiõpilastele liiga suur kogus (see probleem on esile tulnud vähemalt pooltes koolides). Siiski on tegu määruse rikkumisega.

Riigikontroll leiab, et vähemalt ühe eelarve- või õppeaasta jooksul peaks toetuse taotlejate ning PRIA vahel tegema tasaarveldusi. Nii oleks PRIA-l ülevaade kulutamata summade kohta ning ta saaks jääke arvestada järgmise perioodi toetust määrates.

Muude kulude katmine

Määruse järgi ei kaeta koolipiimatoetuseks eraldatud vahenditest transpordi- ega õpilastele piima või piimatoodete jagamisega seotud kulusid.

Paljud Tallinna koolid ostavad toitlustamisteenust erafirmalt, kes soovivad koolipiima jagamiseks tegevuskulusid. Need koolid ei suuda tagada, et koolipiimarahast ostetakse ainult piimatooteid. Erafirma esitab koolile kasutatud toodete, hulga ja hinna kohta arve, kuid sellesse võib olla arvestatud ka firma tegevuskulusid.

Samuti ei ole võimalik veenduda, kas kogu toodud piimatoodete kogus on tegelikult kasutatud. Kui üldiselt kipuvad toetussummad jääma täies mahus kasutamata, siis mitmetes koolides on toetus üle-/puudujäägita ära kasutatud. See tekitab kahtluse, kas firma esitab arve tegeliku kulutamise põhjal.

Ettepanek põllumajandusministrile

- Kaaluda õigusaktide muutmist nii, et PRIA oleks kohustatud võtma arvesse eelmisel aruande-perioodil kasutamata jäänud summasid, vähendades vastavalt uut toetust.

3.2. Taotleja juures tuvastatud probleemid

Audentese Erakool

Septembrist 2002 ostab kool toitlustamisteenust AS-ilt Eesti Eine, kelle arved ja aruanded erinevad. Aktsiaselts esitab koolile arve koolipiimateenuse eest ühes summas ning sama perioodi eest esitab ka lahtikirjutatud aruande eri toodete kasutamise kohta, näidates kasutatud summad tooteliigiti. Kahe esimese semestri eest on arveid esitatud 16 039 krooni ulatuses. Aruanded, mis on esitatud nii e-posti kui kirja teel, kajastavad aga kokku 12 874 kr. Vahe on 3165 krooni.

Kool oli 2002. aasta detsembri aruandes Tallinna Haridusametile, arvestanud ka IV klassi lapsi, kuigi need hakkasid koolipiima saama alles 01.01.2003. Raha oli taotletud ja saadud vastavalt määrusele, st I–III klassi õpilaste jaoks.

Tallinna 21. Kool

2001/2002 õa III veerandil on toitlustaja poolt koolile esitatud aruannete ning kooli poolt Tallinna Haridusametile esitatud aruandes märgitud summade vahe 3527 krooni (käibemaksu suurus). Kool on jätnud täitmata lahtri "summa kokku" (seega ka käibemaksu). Haridusamet on arvutanud kogusumma, kuid jätnud käibemaksu arvutamata, sest koolide praktika käibemaksu lisamise osas erineb.

Tallinna Reaalkool

Söökla juhataja, kes ei ole kooli töötaja, esitab taotluse ja aruanded Haridusametile. Tema peab ka arvestust tegelikult kulunud summade üle. Koolile esitab söökla juhataja arveid just selles summas, mille kool on saanud PRIA-lt, ükskõik, milline on tegelikult kulutatud summa.

Tallinna Ühisgümnaasium

2002. aastal kasutas gümnaasium Tallinna Piimakombinaadi teenuseid. Leping sõlmiti 2001. aasta algul ning lõppes 22.01.2002. Uut lepingut ei sõlmitud, kuigi teenuseid kasutati edasi.

Pelgulinna Gümnaasium

2002. aasta aprilli eest esitas äriühing koolile arve summas 2445 krooni (ettemaks 343 krooni; äriühingule maksti seega 2102 krooni). Selle põhjal koostas kool aruande Haridusametile. Ettemaks oli jäänud seetõttu, et eelmisel veerandil oli kulunud vähem raha kui eelmise veerandi arves märgitud. Seega kulutati raha 343 krooni võrra vähem kui aruandluses kajastub.

Tallinna Haridusamet

Tallinna Haridusametis koolide ja linnavalitsuse aruandeid võrreldes selgus, et mitmetel juhtudel ei olnud andmed samad, kuigi viimased koostatakse just koolide aruannete põhjal. Mõned vead:

- mitu toodet on esitatud ühe tootena;
- erineva rasvaprotsendiga tooted on summeeritud;
- eri tooteid tarbinud õpilaste arv kooli aruandes oli erinev;
- õpilaste arv oli erinev Haridusameti aruandes ja kooli aruandes;
- kooli aruandes polnud õpilaste arvu;
- kooli aruandes polnud märgitud kogusummat.

Samas esines juhtumeid, kus mõni kool polnud PRIA-le esitanud laste arvu, kuid sellele vaatamata ei teinud amet järelepäringuid.

Riigikontroll leiab, et kontrollimeetmed pole olnud piisavad, tagamaks aruandluse tõesust. Praegu kehtivad üldised ülesanded PRIA osakondadele ei sätesta kontrolliprotseduure koolipiima toetuse kasutamise osas kuigi täpselt.

Ettepanek PRIA peadirektorile

- Kehtestada protseduurireeglid, mis seaksid ka kohustuse võrrelda aruannet ja taotlust ning erinevuste puhul põhjused kindlaks teha.

4. Nõuete muutumine pärast ühinemist Euroopa Liiduga

Koolipiim on üks meede kogu EL-i piimapoliitikast. Seetõttu võib öelda, et toetuse maksmine jätkub ka pärast ühinemist. Määruse nõuded viiakse vastavusse EL-is kehtestatud nõuetega.

Põhilised muudatused on järgmised:

- sihtgrupiks muutuvad ka eelkooliealised lapsed; liikmesriik võib ise otsustada, kas keskkool muutub sihtgrupiks;
- toetus makstakse pärast kvartali lõppu ehk tagantjärgi (ettemaks on lubatud juhul, kui taotleja suudab muretseda taotletavale toetussummale 110% garantii);
- koolipäeva piimakogus võib olla kuni 0,25 liitrit päevas;
- makstakse kinni 75% piima hinnast, teiste toodete puhul olenevalt piimasisaldusest;
- piimatoodete valik muutub osaliselt.

Nõuete muutudes praegused probleemid osaliselt lahenevad, kuna tasutakse kulupõhiliselt. Taotlejad aga peavad leidma vahendid, millest piima osta, samuti vahendid 25% kulude kinnimaksmiseks.

Jüri Kõrge
Peakontrolör
Tegevusriskide auditi osakond

Põllumajandusministri vastus

PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Hr Jüri Kõrge
Riigikontroll
Narva mnt. 11a
15013 Tallinn

Teie 10.11. 2003 nr 2-7.1-TR/03/1634

Meie 27. 11. 2003 nr 1.5-3/8053-1

Koolipiimatoetus

Lugupeetav härra Jüri Kõrge

Põllumajandusministeerium põhimõtteliselt nõustub Riigikontrolli audiitorite poolt ettevalmistatud kontrolliaruande eelnõus nr 2-4/03/129 "Koolipiimatoetuse maksmise korraldus" esitatud seisukohtadega. Koolipiimatoetuse praktilise rakendamise käigus alates 2001. aastast oleme jõudnud sisuliselt analoogiliste järeldusteni eelnõus tõstatatud kitsaskohtade olemasolus. Nende kitsaskohtade tekkepõhjuste selgitamiseks ning neile lahenduste pakkumiseks tuleb koolipiimatoetust kui sellist käsitleda aga märksa laiemas kontekstis.

Koolipiimatoetuse skeemi rakendatakse EL-s Ühise Põllumajanduspoliitika (ÜPP) raames piima ületootmise taustal ühe meetmena piimatoodete siseturul tarbimise stimuleerimiseks arvestusega, et muidu väheneks nende kasutamine või asendataks nende kasutamine mingite teiste toodetega. Loomulikult kaasnevad koolipiimaga mitmed positiivsed efektid, mille mõju ei saa kuidagi alahinnata: laste tervislikum toitumine ja vastava toitumisharjumuse kujundamine tulevikuks, piimatoodete tarbimise promotsioon jne. Samas on skeem administratiivse suutlikkuse seisukohalt küllaltki nõudlik ning eeldab selles osalejatelt kõrget teadlikkust ja teatavat omapoolset panust (nt. toodete jagamine koolides).

Eesti, olles nüüdseks EL-i astumise lävele, peab saavutama valmiduse rakendada kogu ÜPP-d – koolipiimatoetust sealhulgas – koheselt peale liidu liikmeks saamist. Et ühelt poolt teadvustada kõiki asjassepuutuvaid osapooli (eelkõige just koolid, koole haldavad institutsioonid, õpilased, lapsevanemad) koolipiima olemusest ja sellega kaasnevatest võimalustest/kohustustest ning saavutada sujuvam ettevalmistus EL koolipiimatoetuse kasutuselevõtuks, ja teiselt poolt ära kasutada võimalus aidata kaasa õpilaste tervislikemate toitumisharjuste väljakujundamisele ning kodumaiste piimatoodete tarbimisele, 2000.aasta lõpus Eestis rahvusliku koolipiimatoetuse skeem välja töötatigi.

Koolipiimatoetuse meetme väljatöötamise faasis toimunud arutelude käigus, kus osalesid

RM 026947

RIIGIKONTROLL
Kuupäev Reg.
01.12.03 2-7.1-TR/03/1634-2

Lai 39/41
15056 TALLINN

Telefon 625 6107
Faks 625 6200

Reg nr 70000734
E-mail pm@agri.ee

sotsiaalministeeriumi, haridusministeeriumi, Linnade Liidu, piimatööstuste jne esindajad, jõuti arusaamisele, et erinevalt EL koolipiima skeemile rakendatakse meil selle sissetöötamise ning võimalikult suurema kandepinna saavutamise huvides kuludepõhise kompenseerimise põhimõtte asemel koolipiimaraha ettemaksmist. Paratamatult tõi see kaasa teatavad tehnilist laadi probleemid, sest õpilaste arv võib muutuda (küll siiski marginaalselt) nii peale taotluse esitamist, kuid enne õppeveerandi algust, kui ka õppeveerandi kestel. Kuna koolipiimatoetuse taotlemisega kaasneb nii koolidele kui kohalike omavalitsuste üksustele niigi täiendavaid kohustusi (eraldi arvestamine, piimatoodete lastele jagamine jne), siis püüti skeemi mitte liiga bürokraatlikuks kujundada.

Riigikontrolli kontrolliaruande eelnõus põllumajandusministrile esitatud ettepanekud tulenevad eelpool käsitletud toetusrahade ettemaksmise põhimõttest. Põhimõtteliselt tuleb esitatuga nõustuda, kuid arvestades Eesti liitumist EL-ga juba vähem kui poole aasta pärast ning EL koolipiimamääruse vahetut kohaldamist alates liitumise hetkest, ei ole praegu kehtiva Eesti koolipiimatoetuse määruse sedavõrd mahukas muutmine enam otstarbekas. EL koolipiimamääruses sätestatu järgi makstakse toetust kulupõhiselt, põllumajandusministeerium on alustanud Eesti rahvusliku koolipiimamääruse (EL määrusega jäetud volituste piires) ettevalmistamist. Riigikoolide õpilaste arvamiseks toetuse saajate sihtgruppi algatas põllumajandusministeerium kiireloomulisena Vabariigi Valitsuse 5.detsembri 2000. a määruse nr 399 "Koolipiimatoetuse taotlemise ja maksmise kord" § 1 lõike 1 muutmise järgmises sõnastuses: "koolipiimatoetust võib taotleda valla- või linnavalitsus (edaspidi *taotleja*) oma territooriumil asuvate koolide 1. kuni 4. klassi õpilastele, välja arvatud riigikoolide õpilastele, kelle toitlustamiskulud kaetakse 100 protsendi ulatuses riigieelarvest, pakutava piima või piimatoote ostmiseks".

Lugupidamisega

Tiit Tammsaar
Minister

Kalev Karisalu 625 6145

LL 007063

Reg nr 01073886

PRIA peadirektori kohusetäitja vastus

PÕLLUMAJANDUSE REGISTRITE JA INFORMATSIOONI AMET

Hr Jüri Kõrge
Riigikontroll
Narva mnt 11a
15013 TALLINN

Teie 10.11.2003 nr 2-7.1-TR/03/635

Meie 24. november nr 2-1/ 4374

PRIA arvamus Riigikontrolli kontrolliaruande nr 2-4/03/129 eelnõus "Koolipiimatoetuse maksmise korraldus" toodud puuduste ja ettepanekute kohta

Austatud härra Kõrge

Edastame Teile PRIA vastused kontrolliaruande eelnõu nr. 2-4/03/129 "Koolipiima maksmise korraldus" juurde:

1) Lk. 7
Narva Haridusamet on esitanud toetuse saajate nimekirjas ka Narva Vanalinna Riigikooli, mis sai 2002. aastal koolipiimatoetust 33 822 krooni. Tallinna Muusikakeskkool, kus õpivad samuti I–III klassi lapsed, toetust aga ei saanud. Tallinna Haridusameti selgitusel ei saa Tallinna Muusikakeskkool taotlust esitada, kuna määruse kohaselt ei kuulu ta sihtgruppi.

Arvamus: Kuna Haridus- ja Teadusministeeriumilt saadud informatsiooni kohaselt on Eestis riigigümnaasiume, mille toitlustamiskulud ei ole kaetud riigieelarvelistest vahenditest, siis on algatatud koolipiimatoetuse määruse muutmine, mis võimaldab alates käesoleva õppeaasta teisest veerandist taotleda koolipiimatoetust ka eelpool nimetatud koolidel.

2) Lk. 9
Selgus, et Kalamaja Põhikoolile maksti 2002./2003. õ-a I veerandi eest toetust, ehkki kool polnud Tallinna Haridusametile esitanud 2001./2002. õ-a III veerandi aruannet. Nimelt oli Tallinna Haridusameti aruandes PRIA-le kooli nimi küll kirjas, kuid toodete lahter täitmata ning summa lahtris 0 krooni. PRIA tõlgendas seda nii, et kool esitas aruande 0 krooni kohta ning maksis uue toetuse välja. Riigikontroll leiab, et selline tõlgendus ei taganud määruses toodud eesmärgi täitmist.

Arvamus: Vastavalt määruse §3 lõikele 6 kantakse kogu toetusraha üle taotleja arveldusarvele hiljemalt kaheksandal tööpäeval, arvates taotluse rahuldamisest, kuid mitte enne § 4 lõikes 3 nimetatud aruande esitamist. Aruanne tuleb esitada hiljemalt 15. tööpäeval enne iga õppeveerandi algust. Sama määruse §4 lg 4 lubab õppeveerandil kasutamata jäänud toetusraha kasutada järgmisel õppeveerandil piima või piimatoodete ostmiseks. Kuna Kalamaja Põhikool oli aruande esitanud tähtaegselt ning tal oli õigus kasutamata jäetud summa kasutada järgmisel õppeveerandil, siis sellest lähtuvalt oli PRIA-l kohustus ka toetus välja maksta. Otsuse tegemisel lähtuti määruse formaal-juriidilisest tekstist, määruse teistsuguseks tõlgendamiseks on vajalik määruse sõnastuse muutmine. PRIA teeb vastavasisulise ettepaneku Põllumajandusministeeriumile.

RA 003498

RIIGIKONTROLL
Kuupäev Reg.nr
26.11.03 2-7.1-TR/03/1635

Narva mnt. 3
51009 Tartu
http://www.pria.ee

Telefon (07) 371 200
Faks (07) 371 201
E-post: pria@pria.ee

Registrikood 7005967
A/a 10220012866015
Eesti Ühispank 401

3) Lk 10
Selgus, et 2002. aastal maksti toetust ka pühapäeva – 1. septembri eest. Samas on koolil õigus otsustada, kas nad juhul, kui 1. september langeb puhkepäevale, alustavad koolitööd sel päeval või esimesel sellele järgneval tööpäeval. 1. septembri eest maksti koolipiimatoetust kokku 62 889 krooni.
Riigikontroll leiab, et toetuse maksmine 1. septembri eest oli ebaõige, kuna kõikides koolides polnud siis koolipäeva. Samuti on kaheldav, kas lapsed ka nendes koolides, mis töötasid, piima tarbisid.

Arvamus: 2002./2003. õppeaasta ametlikuks alguseks oli 1. september. Paljudes koolides koolitöö siiski toimus ning puudus ka formaalne alus selle päeva eest toetust mitte anda.

4) Lk 12
Kehtestada protseduurireeglid, mis seaksid ka kohustuse võrrelda aruannet ja taotlust ning erinevuste puhul põhjused kindlaks teha.

Arvamus: Toetuste kontrolli osakonnal on kehtestatud protseduurireeglid (18.09.2002.a käskkiri nr 1-2/346 "Protsessiga seotud osakondade ülesanded"), mille järgi saabunud aruanded registreeritakse ja sisestatakse andmebaasi, kontrollitakse ostetud toodete vastavust määrusele, antakse aruandele vastuvõtukuupäev ja järjekorranumber. Aruandel ja taotlusel võrreldakse õpilaste arvu ning suuremate erinevuste korral on taotlejale või koolile tehtud järelepärimised. Vastavalt määrusele ei ole PRIA-l kohustust võrrelda aruandele märgitud kasutatud toetussummat väljamakstud toetussummaga, kuna koolil on õigus kasutamata jäetud toetussumma kasutada järgmisel õppeveerandil. Samuti on koolil õigus puudujääv toetussumma katta omavahendite arvel, mille kontrollimise kohustust PRIA-l ei ole.
Aruande tõesust kontrollitakse kohapeal. Kohapealse kontrolli käigus kontrollitakse, et aruandele märgitud toetuse raames kasutatud rahasumma oleks ostudokumentidega kaetud ning et esitatud arvete alusel oleks ostetud aruandele märgitud tooteid. Samuti kontrollitakse aruandele märgitud õpilaste arvu õigsust.

Lugupidamisega

Mati Kermas
Peadirektori kohusetäitja

Karina Gorgazjan 07 371 208

RL 002325